

نهضت امام باقر(ع)؛ تداوم نهضت عاشورا

دوران امامت امام باقر (ع) ابتدای دوره جدیدی در تاریخ تشیع است. ائمه پیشین به واسطه هراسی که دستگاه حاکمه وقت از آنها داشت، مجال چندان را برای نشر و ترویج معارف شیعی نیافتند...

دوران امامت امام باقر (ع) ابتدای دوره جدیدی در تاریخ تشیع است. ائمه پیشین به واسطه هراسی که دستگاه حاکمه وقت از آنها داشت، مجال چندان را برای نشر و ترویج معارف شیعی نیافتند. خلفای بنی امیه پس از به قدرت رسیدن همواره نسبت به علی بن ابیطالب و اولاد او احساس خطر می کردند چرا که ایشان و فرزندان نزدیکترین نسبت را با پیامبر اسلام (ص) داشتند. بنی امیه، خلفاء، بنی امیه همواره اعتنا، دستگاه خلافت، ابداء اها، ست در معض، خط م، دیدند. همین موضع ضعف خلفا باعث شد هر روز بر اختناق بنی امیه علیه ائمه (ع) و شیعیان افزوده شود به نحوی که دستگاه حاکمه هرگونه ارتباطات ائمه با شیعیان را محدود کردند.

اوج این فضای اختناق به انقلاب امام حسین (ع) علیه دستگاه یزید منجر شد و به رسوایی سلسله بنی امیه انجامید. پس از این رسوایی، حاکمان جور دریافتند که محدودیت ائمه اطهار (ع) دیگر امکانپذیر نیست و بنابراین بتدریج چاره ای ندیدند که تا حدی فضا را برای ائمه بازتر کنند.

نشر معارف شیعی آغاز شد: امام سجاد (ع) در قالب ادعیه ای که به صحیفه سجادیه موسوم شد، این معارف را اشاعه داد و امام باقر (ع) و امام صادق (ع) در قالب کلاس ها و جلسات درس که بهترین فضا را برای اسلام شناسی، در اختیار دانش پژوهان زمان امکان پذیر ساخت.

بنابراین دوران امامت امام باقر (ع) مصادف بود با اشاعه و ترویج معارف ناب که تا پیش از آن، در سینه ائمه پیشین مکتوم مانده بود.

دوران ترویج علم و معرفت شیعی مرهون انقلاب و رشادت سیدالشهداء (ع) و یارانش بود، و این درسی است برای کل تاریخ بشریت که مقاومت اساس و مبنا و مقدم بر هر اقدامی است، حتی مقدم بر علم آموزی و کسب معرفت، چرا که تا زمانی که فضایی مناسب برای اشاعه علوم و معارف حاصل نشود، ترویج علم، عملاً امکان پذیر نخواهد بود.

نهضت علمی امام باقر (ع) تکمیل و ادامه مجاهدت حضرت اباعبدالله است، و ماموریت امام پنجم، صرفاً در شکل ظاهری و نه ماهیتاً، با ماموریت جدش متفاوت بود.

حسین برید - جام جم